

Indholdsfortegnelse

Forord.....	5
Om forfatterne.....	6
1. Rådets indledende bemærkninger.....	8
2. Forståelser af begrebet social udsathed <i>Af Jørgen Elm Larsen, sociolog og professor.....</i>	17
3. Behandlingen af socialt udsatte historisk set <i>Af Birgit Kirkebæk, historiker, tidl. gæsteprofessor ved Oslo Universitet.....</i>	42
4. Solidariteten med sårbare og anderledes mennesker <i>Af Søren Juul, sociolog og lektor.....</i>	57
5. Taberollen <i>Af Stig Dalager, forfatter.....</i>	79
6. Virksomhederne og de socialt udsatte <i>Af Susanne Larsen, formand for Frivilligrådet og administrerende direktør i SAS Danmark indtil marts 2009.....</i>	85
7. Fra "social klient" til "uansættelig" - Hvad betyder ændringerne i beskæftigelsespolitikken for udsatte grupper? <i>Af Pernille Hohnen, antropolog og seniorforsker.....</i>	100
8. Socialt udsatte og fattigdom <i>Af Finn Kenneth Hansen, økonom og forskningsleder.....</i>	120
9. Social inklusion som konkurrencefordel i globalt perspektiv <i>Af Gert Tinggaard Svendsen, politolog og professor.....</i>	138
10. De udsatte og etikken <i>Af Uffe Juul Jensen, filosof og professor.....</i>	151
11. Rapport fra en lukket afdeling <i>Af Tore Jacob Hegland, tidl. professor.....</i>	161

Forord

Med denne antologi ønsker Rådet for Socialt Udsatte at bidrage til at udvide diskussionen af socialt udsatte og social udsathed til en større kreds. De socialt udsattes vilkår i vores samfund handler om meget mere end de åbenlyst socialt udsatte, som vi møder på gader, torve og pladser. Det handler også om dem i vort samfund, som har det usset, men på en pæn og høflig måde.

Men mest af alt handler det om, hvordan vi som samfund forholder os til mennesker for hvem det af den ene eller anden grund og for en kortere eller længere periode ikke lykkes at leve som det store flertal. Vi vælger selv som samfund og borgere, hvordan vi reagerer over for en sådan situation, udstøder vi dem, eller prøver vi at integrere dem i samfundet. Til forskel fra mange andre samfund har vi i Danmark fx valgt, at ældre over 65 år skal sikres en indkomst svarende til fuld folkepension, uanset hvordan deres liv har været indtil da. Måske derfor ser vi meget få socialt udsatte ældre.

Derfor er diskussionen af socialt udsatte og deres vilkår noget, som vedrører os alle professionelle i arbejdsmarkeds-, social- og sundhedssektoren, virksomhedsledere og ansatte, naboer til institutioner og boliger for socialt udsatte, os, der møder socialt udsatte på vores vej og ikke mindst os alle som borgere med medansvar for den politik, der føres i vort samfund.

Den engelske socialforsker Peter Townsend har frit oversat udtrykt det således: "Et samfund skal måles på, hvordan det behandler de svageste".

Et rummeligt og integrerende samfund, som også giver plads til skæve eksistenser er et menneskeligt rigt samfund og måske ikke det ringeste samfund til at tage imod fremtidens udfordringer.

For at få belyst disse problemstillinger ud fra mange forskellige indfaldsvinkler har Rådet bedt en række forskere og debattører om hver at skrive et indlæg om socialt udsatte og social udsathed. Det har resulteret i ti spændende indlæg.

God læselyst!

Preben Brandt
Formand for Rådet for Socialt Udsatte, 2009